

# Att klara sig själv – en vanlig tanke i Sverige

---

## Berättelse

---

I Sverige hör du ofta att det är bra att “klara sig själv”. Många tycker att en vuxen person ska kunna bestämma över sitt eget liv. Det kallas ibland individualism. Individualism betyder att man ser till varje enskild person, inte bara till familjen eller gruppen.

Forskare gör stora undersökningar i många länder. De frågar människor om vad de tycker är viktigt. I dessa undersökningar hamnar Sverige ofta längst ut åt det “individualistiska” hållet. Men kom ihåg: undersökningarna visar ett mönster för hela landet. De säger inte hur varje person tänker. Alla i Sverige är inte lika.

Vad betyder detta i vardagen? I Sverige är det vanligt att unga vuxna flyttar hemifrån tidigt. Det är också vanligt att två personer som är gifta eller bor ihop har var sin egen inkomst och egen ekonomi. Men det här är vanliga mönster – inte något som gäller alla.

Två forskare, Henrik Berggren och Lars Trägårdh, skrev en bok om detta. De använder ordet “statsindividualism”. De menar att staten i Sverige hjälper varje person direkt, till exempel med skola, vård och pengar. Då blir man inte lika beroende av sin familj. Detta är deras förklaring och deras tankar. Andra forskare tänker annorlunda. Vissa säger att det också kan göra människor mer ensamma.

Det är viktigt att vara försiktig. Man ska inte säga att “svenskar är individualistiska”. Bättre är att säga: “i Sverige är det vanligt att...” Då blir det mer riktigt.

## Ordlista

---

ORD	FÖRKLARING
klara sig själv	göra saker utan hjälp från andra
individualism	att se till varje enskild person, inte bara gruppen
enskild	en person för sig; en och en
undersökning	när man frågar många människor för att lära sig något
mönster	något som händer ofta och på samma sätt
inkomst	de pengar man tjänar, till exempel från ett jobb
ekonomi	hur man har det med pengar
beroende	att behöva hjälp av någon eller något
staten	landets myndigheter och styre
ensam	utan andra människor nära sig

---

## Läsförståelsefrågor

---

1. Vad betyder "individualism" enligt texten?
  1. Att man bara bryr sig om sin familj.
  2. Att man ser till varje enskild person, inte bara gruppen.
  3. Att alla måste tänka exakt lika.
2. Vad visar de stora undersökningarna om Sverige?
  1. Att Sverige ofta hamnar långt ut åt det "individualistiska" hållet.
  2. Att alla svenskar tänker likadant.
  3. Att ingen i Sverige bor ensam.
3. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. I Sverige är det vanligt att unga vuxna flyttar hemifrån tidigt.
  2. Alla par i Sverige har samma plånbok och samma ekonomi.
  3. Undersökningarna visar hur varje enskild person tänker.
4. Varför är det bättre att säga "i Sverige är det vanligt att..." än "svenskar är individualistiska"?  
Svara med egna ord.
5. Vad menar Berggren och Trägårdh med ordet "statsindividualism"? Förklara enkelt.

## Diskussionsfrågor

---

- I ditt hemland: när flyttar unga vuxna oftast hemifrån? Hur är det jämfört med Sverige?
- Vem hjälper en person när hen behöver hjälp – familjen, släkten eller staten? Hur är det där du kommer ifrån?
- Är det bra eller svårt att "klara sig själv"? Tänk på både bra och dåliga sidor.
- **Skriv (4 meningar):** Berätta hur det är att bo och leva i en familj där du kommer ifrån. Bor man nära varandra, eller flyttar man tidigt?